

Sprawozdanie roczne z działalności
Warsztatów Terapii Zajęciowej im. O. E. Huchrackiego w Miejskiej Górze za rok 2023

1.Sprawozdanie finansowe

Lp.	Rodzaj kosztów (§19 ust. 1)	Plan finansowy na rok 2023	W tym z PFRON	Wydatki (narastająco)	W tym z PFRON
1	Wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, a także składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - w przypadku ich ponoszenia;	1 350 496,18 zł	1 190 578,85 zł	1 350 496,18 zł	1 190 578,85 zł
2	Niezbędne materiały, energia, usługi materialne i usługi niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu;	131 284,58 zł	131 284,58 zł	131 284,58 zł	131 284,58 zł
3	Dowóz uczestników lub eksploatacja samochodu, związanego z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu;	120 245,74 zł	120 245,74 zł	120 245,74 zł	120 245,74 zł
4	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu;	27 990,00 zł	27 990,00 zł	27 990,00 zł	27 990,00 zł
5	Ubezpieczenia uczestników warsztatu;	4 859,00 zł	4 859,00 zł	4 859,00 zł	4 859,00 zł
6	Ubezpieczenia mienia warsztatu;	6 497,28 zł	6 497,28 zł	6 497,28 zł	6 497,28 zł
7	Wycieczki organizowane dla uczestników warsztatu;	57 117,25 zł	57 117,25 zł	57 117,25 zł	57 117,25 zł
8	Materiały do terapii zajęciowej w pracowniach, w tym pracowni gospodarstwa domowego;	183 361,90 zł	183 361,90 zł	183 361,90 zł	183 361,90 zł
9	Koszty związane z treningiem ekonomicznym	77 321,40 zł	77 321,40 zł	77 321,40 zł	77 321,40 zł
10	w tym nie więcej niż 3% na niezbędną wymianę lub zakup dodatkowego wyposażenia	- zł	- zł	- zł	- zł
11	Bieżące remonty	40 000,00 zł	- zł	40 000,00 zł	- zł
RAZEM		1 999 173,33 zł	1 799 256,00 zł	1 999 173,33 zł	1 799 256,00 zł

Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miejskiej Górze otrzymało dofinansowanie na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej ze środków PFRON w czterech kwartałach 2023 roku w wysokości 1 799 256,00 zł oraz dotacja z Powiatu Rawickiego 199 917,33 zł. W 2023 roku wydatkowano kwotę 1 999 173,33 zł, która stanowi 100% otrzymanej

dotacji. Struktura procentowa wydatków pogrupowanych zgodnie z §19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz. 587) przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj kosztów (§19 ust. 1)	Struktura w %
1	Wynagrodzenia pracowników warsztatu, należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, a także składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - w przypadku ich ponoszenia;	67,55 %
2	Niezbędne materiały, energia, usługi materialne i usługi niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu;	6,57%
3	Dowóz uczestników lub eksploatacja samochodu, związanego z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu;	6,02 %
4	Szkolenia pracowników warsztatu związane z działalnością warsztatu;	1,40 %
5	Ubezpieczenia uczestników warsztatu;	0,24 %
6	Ubezpieczenia mienia warsztatu;	0,32 %
7	Wycieczki organizowane dla uczestników warsztatu;	2,86 %
8	Materiały do terapii zajęciowej w pracowniach, w tym pracowni gospodarstwa domowego;	9,17%
9	Koszty związane z treningiem ekonomicznym.	3,87 %
10	Koszty związane z wymianą zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie	0,00 %
11	Remonty	2,00 %
RAZEM:		100%

Ad. 1. Kwota w wysokości **1 350 496,18 zł** została przeznaczona na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w ramach umowy o pracę oraz wynagrodzenia zleceniobiorców wykonujących usługi na rzecz WTZ, składki wpłacane na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędu Skarbowego finansowane przez pracownika oraz pracodawcę.

Wydatki na wynagrodzenia w poszczególnych miesiącach kształtowały się następująco:

Miesiąc	Wynagrodzenia wynikające z umów o pracę w 2023 roku wraz ze świadczeniami pracodawcy na rzecz pracowników	Wynagrodzenia wynikające z umów - zleceń w 2023 roku	Razem w 2023 roku
I	81 953,82 zł	9 030,36 zł	90 984,18 zł
II	79 074,22 zł	9 030,36 zł	88 104,58 zł
III	83 755,19 zł	9 030,36 zł	92 785,55 zł
IV	84 516,43 zł	9 030,36 zł	93 546,79 zł

V	87 354,41 zł	9 030,36 zł	96 384,77 zł
VI	89 998,28 zł	9 030,36 zł	99 028,64 zł
VII	89 578,27 zł	9 030,36 zł	98 608,63 zł
VIII	86 850,23 zł	9 030,36 zł	95 880,59 zł
IX	101 005,00 zł	10 941,51 zł	111 946,51 zł
X	113 217,57 zł	12 188,32 zł	125 405,89 zł
XI	115 645,86 zł	12 188,32 zł	127 834,18 zł
XII	212 399,23 zł	17 586,64 zł	229 985,87 zł
RAZEM	1 225 348,51 zł	125 147,67 zł	1 350 496,18 zł

Ad. 2. Kwota w wysokości **131 284,58 zł** była niezbędna do pokrycia w 2023 roku kosztów związanych z materiałami, energią, usługami materialnymi i niematerialnymi związanymi z funkcjonowaniem Warsztatu Terapii Zajęciowej.

W ujęciu strukturalnym wydatki w tej grupie przedstawiały się następująco:

Lp.	Grupy wydatków	Kwota
1	MEDIA	51 915,95 zł
1.1	gaz	24 546,45 zł
1.2	energia elektryczna	23 331,34 zł
1.3	telefon i internet	2 520,63 zł
1.4	woda i ścieki	1 517,53 zł
2	USŁUGI ZWIĄZANE Z FUNKCJONOWANIEM BUDYNKU WTZ	7 275,78 zł
2.1	wywóz nieczystości	2 299,08 zł
2.2	konserwacja windy	3 259,50 zł
2.3	monitoring budynku	1 402,20 zł
2.4	dozór techniczny windy (opłata roczna)	315,00 zł
3	POZOSTAŁE USŁUGI MATERIALNE I NIEMATERIALNE	72 092,85 zł
3.1	usługi pocztowe	560,20 zł
3.2	usługi bankowe	- zł
3.3	usługi lekarskie (badania wstępne pracowników i stażystów)	1350,00 zł
3.4	delegacje pracowników	6 993,70 zł
3.5	inne (min. artykuły biurowe, środki czystości, drobne naprawy, artykuły związane z funkcjonowaniem warsztatu)	63 188,95 zł

Ad. 3. Kwota **120 245,74** zł stanowi łączną wydatkowaną sumę związaną z dojazdami uczestników.
- zapłaconych faktur w 2023 r. za zakup paliwa do autobusów przeznaczonych do przewozu uczestników WTZ na łączną kwotę: 58 149,08 zł
- zapłaconych faktur w 2023 r. za ubezpieczenie busów, wyważenie kół, za wymianę kompresora, naprawy, przeglądy aut oraz wymianę elementów eksploatacyjnych łączną kwotę: 62 096,66 zł

Ad. 4. W 2023 roku wydano na szkolenia pracowników kwotę **27 990,00** zł. Powyższa kwota obejmuje obowiązkowe szkolenie dla kierowców WTZ. Ponadto odbyło się szkolenie dla kierownika WTZ w Lisowie oraz szkolenia dla kadry WTZ.

Ad. 5. W 2023r. wydano kwotę **4 859,00** zł na ubezpieczenie uczestników WTZ. Jest to wydatek jednorazowy w ciągu roku.

Ad. 6. Wydatki na ubezpieczenia majątkowe WTZ wyniosły w 2023 roku **6497,28** zł. Jest to wydatek jednorazowy w ciągu roku.

Ad. 7. W 2023 roku zorganizowano wycieczki do Leszna, wyjazd do WTZ Gębice oraz wycieczkę do Zagrody Pszczółki Przyjaciółki. Ponadto zorganizowano czterodniową wycieczkę do Polanicy i okolic. łączny koszt powyższych wyjazdów wyniósł **57 117,25** zł.

Ad. 8. Wydatki na materiały do terapii zajęciowej, w tym pracowni gospodarstwa domowego wymagały nakładu w 2023 roku kwoty w wysokości **183 361,90** zł. Zakupy materiałów dokonywane są po konsultacji z terapeutami, którzy jako osoby bezpośrednio pracujące z uczestnikami WTZ są w stanie najbardziej precyzyjnie określić zapotrzebowanie na materiały, tak aby terapia przebiegała zgodnie z założeniami placówki.

Lp	Pracownia	Kwota wydatkowana na materiały do terapii w 2023 roku
1	Ogrodnicza	5 518,69 zł
2	Techniczna	12 032,51 zł
3	Artystyczna	26 329,22 zł
4	Witrażu	8 650,28 zł
5	Gospodarstwa domowego	58 694,03 zł
6	Dziwiarsko-tkacka	5 868,85 zł
7	Muzyczna	11 561,95 zł
8	Komputerowa	22 932,31 zł
9	Krawiecka	8 477,60 zł
10	Społeczna	15 648,07 zł
11	Gospodarcza	5 191,46 zł
12	Rehabilitacja	2 456,93 zł
Razem:		183 361,90 zł

Ad. 9. Na wypłaty dla uczestników w ramach treningu ekonomicznego w 2023 r. przeznaczono kwotę **77 321,40** zł.

Miesiąc	Łączna kwota wypłaconego treningu ekonomicznego wypłacona w 2023 roku
I	3 794,25 zł
II	3 878,50 zł
III	3 899,90 zł
IV	4 263,85 zł
V	4 405,40 zł
VI	4 710,70 zł
VII	1 837,20 zł
VIII	1 970,40 zł
IX	6 338,60 zł
X	9 250,40 zł
XI	13 360,45 zł
XII	19 611,75 zł
RAZEM	77 321,40 zł

Kwota wyjściowa treningu ekonomicznego dla każdego uczestnika wynosi miesięcznie 60 zł. Jest ona każdorazowo korygowana o ilość dni nieusprawiedliwionych i o zwolnienia lekarskie. Ponadto Rada Programowa przyznaje co miesiąc premie oraz pod koniec roku nagrody roczne za dodatkowe zaangażowanie uczestników w pracy.

Ad. 11. Łącznie w roku 2023 wydatki na remont wyniosły 40 000,00 zł. Stanowiły one udział własny Stowarzyszenia w projekcie „Wyrównywanie różnic między regionami III - obszar F”.

Ze sprzedaży wyrobów uczestników WTZ w 2023 roku wpłynęła kwota 10 665,00 zł.

2. Sprawozdanie zgodne z §21 pkt.2 podpunkt 2 a, b i d

a) Liczba uczestników Warsztatu wynosi: 61 osób w tym (27 kobiety i 34 mężczyzn)

- w znacznym stopniu niepełnosprawności: 41 osób
- w umiarkowanym stopniu niepełnosprawności: 20 osoby

Uczestnicy WTZ posiadają następujące rodzaje niepełnosprawności:

Lp.	Rodzaje niepełnosprawności	Ilość
1.	01- U Upośledzenie umysłowe	40
2.	02- P Choroby psychiczne	8
3.	03- L Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	7
4.	04- O Choroby narządu wzroku	5
5.	05- R Upośledzenie narządu ruchu	8
6.	06- E Epilepsja	1
7.	07- S Choroby układu oddechowego i krążenia	1
8.	08- T Choroby układu pokarmowego	0

9.	09- M Choroby układu moczowo- płciowego	0
10.	10- N Choroby neurologiczne	13
11.	11- I Inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	1
12.	12-C Całościowe zaburzenia rozwojowe	2
13.	§26 pkt. 1 lit. b	0
14.	§26 pkt. 1 lit. c	2

Wyjaśnienie do tabeli dotyczącej rodzaju niepełnosprawności uczestników WTZ:

Uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie – 61 osób, w tym ze sprzężeniami 24 osób (4 osoby z trzema rodzajami niepełnosprawności, 20 osób z dwoma rodzajami niepełnosprawności).

b) Frekwencja uczestników WTZ w 2023 r. wynosi: 87,92%

Lp.	Miesiąc	Frekwencja
1	Styczeń	89%
2	Luty	87%
3	Marzec	78%
4	Kwiecień	89%
5	Maj	92%
6	Czerwiec	89%
7	Lipiec	90%
8	Sierpień	95%
9	Wrzesień	89%
10	Październik	90%
11	Listopad	82%
12	Grudzień	85%
łącznie frekwencja w roku 2023 wynosi:		87,92%

c) Ogółem 2 uczestników opuściło w 2023 roku WTZ z powodu:

- przedłużająca się nieusprawiedliwiona nieobecność,

Dnia 31.03.2023 r. WTZ opuściła 1 osoba, w miejsce których zostały przyjęta 1 osoba od dnia 01.04.2023 r.

- zgon uczestnika

Dnia 10.07.2023 r. WTZ opuściła 1 osoba, w miejsce której została przyjęta 1 osoba od dnia 11.07.2023 r.

3. Sprawozdanie jest zgodnie z § 21 ust. 2 pkt.2 lit. c, e oraz pkt.3 rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 roku Nr 63, poz. 587 z późniejszymi zmianami).

I. Informacje ogólne

Warsztaty Terapii Zajęciowej im. O. Euzebiusza Huchrackiego w Miejskiej Górcie są placówką pobytu dziennego dla **61 uczestników** czynną od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7:20 do 15:20.

Zgodnie z obowiązującym w Warsztatach regulaminem dla wszystkich uczestników realizowane są zajęcia terapeutyczne, a terapia zajęciowa prowadzona jest w formie rehabilitacji społecznej, ogólnej i zawodowej.

Terapia uczestników prowadzona jest w czasie ich pobytu na Warsztatach i odbywa się ona w pięcioosobowych lub sześćoosobowych grupach, w niżej wymienionych pracowniach:

1. pracownia artystyczna,
2. pracownia dziewiarsko - tkacka,
3. pracownia gospodarcza,
4. pracownia gospodarstwa domowego,
5. pracownia komputerowa,
6. pracownia krawiecka,
7. pracownia muzyczna,
8. pracownia ogrodnicza,
9. pracownia społeczna,
10. pracownia techniczna,
11. pracownia witrażu.

W okresie sprawozdawczym, tj. **za 2023 rok** dla wszystkich uczestników warsztatów były prowadzone obowiązkowe zajęcia, które miały na celu usprawnianie psychofizyczne uczestników.

Powyższe zajęcia realizowane były w następujących formach:

- psychoterapia,
- pomoc pedagogiczna,
- wsparcie psychologiczne,
- rehabilitacja,
- muzykoterapia,
- socjoterapia,
- kinezyterapia,
- logopedia,
- ćwiczenia korekcyjne,
- masaż leczniczy,

- zajęcia relaksacyjne,
- gry i zabawy na świeżym powietrzu,
- wycieczki,
- konkursy i zawody.

Wobec uczestników warsztatów w ocenianym okresie realizowane były także indywidualne formy rehabilitacji i terapii, które były oceniane, modyfikowane i dostosowywane do indywidualnych potrzeb oraz indywidualnych możliwości uczestnika.

Każdy uczestnik warsztatu realizował swój indywidualny program, który był tworzony oraz weryfikowany na podstawie: gromadzonych na bieżąco dokumentów, obserwacji aktywności i zachowań oraz przeprowadzonych i opracowanych testów rozwoju społecznego Gunzburga,

Rada Programowa Warsztatów dokonała oceny funkcjonowania uczestników na podstawie kwestionariuszy:

- *arkusz A „Ocena postępów uczestnika WTZ w prowadzonej rehabilitacji zawodowej”,*
- *arkusz B „Ocena postępów uczestnika WTZ w rehabilitacji ogólnej”.*

Zebrane oceny stanowiły podstawę konstruowania indywidualnych programów na następny okres.

Poniższa tabela obrazuje rodzaje dokonywanych w roku sprawozdawczym 2023 ocen uczestników.

Tabela 1.

miesiąc	rodzaje oceny			razem
	kompleksowa	roczna	okresowa	
Styczeń	2	2	1	5
Luty	0	3	6	9
Marzec	5	1	1	7
Kwiecień	2	2	1	5
Maj	0	2	1	3
Czerwiec	4	6	22	32
Lipiec	0	1	4	5
Sierpień	1	2	1	4
Wrzesień	2	2	1	5
Październik	0	1	4	5
Listopad	0	1	3	4
Grudzień	0	22	9	31
razem	16	45	54	115

W roku sprawozdawczym 2023 dokonano szczegółowej analizy długości pobytu uczestników na warsztatach, którą obrazuje tabela 2.

Tabela 2.

Okres pobytu na WTZ (licząc od dnia 6 grudnia 2004 roku do 31 grudnia 2023 roku)	liczba uczestników	wskaźnik procentowy
2004	14	23 %
2005	4	6 %
2006	5	8 %
2007	1	2 %
2008	2	3 %
2009	4	6 %
2010	4	6 %
2011	1	2 %
2012	1	2 %
2013	1	2 %
2014	1	2 %
2015	1	2 %
2016	2	3 %
2017	2	3 %
2018	2	3 %
2019	1	2 %
2020	5	8 %
2021	1	2 %
2022	6	10 %
2023	3	5 %
Razem uczestników	61	100 %

II. Rehabilitacja zawodowa uczestników WTZ

W roku sprawozdawczym **2023** wobec **16 uczestników** dokonano oceny kompleksowej. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami pierwszą ocenę kompleksową dokonuje się wobec nowych uczestników po sześciu miesiącach ich pobytu na warsztatach. W roku sprawozdawczym dokonano wobec nowych uczestników 4 ocen kompleksowych.

Poniższa tabela to zestawienie, po raz który dokonano wobec uczestników oceny kompleksowej.

Tabela 3.

Rok przyjęcia	Ocena nowych uczestników	Kolejna ocena					
		I	II	III	IV	V	VI
2005							4
2008						2	
2011					1		
2014				1			
2017			2				
2020		2					
2023	4						

Ocenę kompleksową uczestników przeprowadzono pod kątem:

- rozpoznania umiejętności nabytych przez uczestnika,
- określenia kierunku dalszych oddziaływań.

Przy dokonywaniu oceny brano pod uwagę:

- stopień zdolności uczestnika do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego,
- umiejętności interpersonalne,
- sposób komunikowania się i nawiązywania kontaktu z innymi,
- umiejętności współpracy i współdziałania w grupie,
- stopień umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W roku sprawozdawczym wobec **4** uczestników, którzy uczestniczą w prowadzonej terapii od **2005** roku dokonano po raz **6.** kompleksowej oceny postępów w zakresie prowadzonej wobec nich rehabilitacji.

Ocena rehabilitacji zawodowej uczestnika dokonana była w następujących dziedzinach: samowystarczalność, wrażenie ogólne, akceptacja współpracowników, stosunek do opiekuna pracy, zasoby, postawa zawodowa, tempo pracy, motoryka.

W ocenianej rehabilitacji zawodowej realizowane były następujące formy:

- trening umiejętności przygotowujący uczestnika do podjęcia zatrudnienia,
- trening umiejętności pracy w zespole oraz ponoszenia przez uczestnika odpowiedzialności za przydzielone i wykonane zadania,
- doskonalenie motywacji do pracy i wzrost jej tempa,
- ćwiczenia doskonalące u uczestnika koncentrację na zadaniu, uwagę i pamięć,
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania pracy, kontrolowania pracy własnej i wykonywania zadań zgodnie z poleceniami,
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy

Wnioski:

Na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji uczestnika stanowiącej podstawę dokonania oceny kompleksowej stwierdza się, że w ocenianej rehabilitacji zawodowej, w której bierze się pod uwagę przede wszystkim stopień opanowania przez uczestnika umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno-motywacyjnej, nastąpiła znaczna stabilizacja.

III. Rehabilitacja społeczna / ogólna

W zakresie oceny postępów w prowadzonej rehabilitacji ogólnej analizie poddano ogólny stan zdrowia uczestników, higienę osobistą, czynności życia codziennego, sprawność motoryczną, sferę intelektualną i emocjonalno-motywacyjną.

Wnioski:

W wyniku analizy dokumentacji potwierdzającej dokonanie oceny kompleksowej uczestnika można stwierdzić, że w ocenianej rehabilitacji społecznej nastąpiła stabilizacja, a na poziom wyników osiąganych przez badanych w znacznym stopniu rzutuje poziom indywidualnych możliwości uczestnika, który określony jest w posiadanym przez uczestnika orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

IV. Rehabilitacja ruchowa

Prowadzona w analizowanym okresie rehabilitacja ruchowa uczestników miała na celu:

- przywracanie ogólnej sprawności fizycznej oraz poprawę koordynacji ruchowej,
- rozwijanie motoryki małej i dużej,
- utrzymanie prawidłowej postawy ciała,
- pobudzenie aktywności i poprawę samopoczucia,
- likwidację zbędnej tkanki tłuszczowej,
- utrzymanie i wzmocnienie siły mięśni,
- likwidowanie przykurczów.

Zajęcia w zakresie rehabilitacji ruchowej prowadzone były zgodnie z ustalonym programem.

Zajęcia realizowane były prowadzone w formie grupowej i indywidualnej i odbywały się zgodnie z opracowanym tygodniowym harmonogramem.

Realizacja założonych w indywidualnych programach celów odbywała się poprzez:

- ćwiczenia poprawiające ogólną kondycję,
- ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśni,

- ćwiczenia siłowe na przyrządach mające na celu niwelowania napięć, rozwój górnych i dolnych kończyn oraz pasa barkowego,
- gry i zabawy na powietrzu i spacerów długodystansowe,

Wnioski:

W trakcie prowadzonej w okresie sprawozdawczym rehabilitacji ruchowej zauważalne są efekty w zakresie poprawy ogólnej kondycji ruchowej uczestników, ogólnej poprawy postawy i sposobu poruszania się.

V. Rehabilitacja pedagogiczna i psychologiczna

Celem prowadzonej w warsztatach w okresie sprawozdawczym rehabilitacji pedagogicznej i psychologicznej było:

- przygotowanie do sytuacji i warunków oraz dostosowanie indywidualnych zachowań uczestników do wymogów i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności.
- adaptacja w sferze intelektualnej i emocjonalnej,
- ustalenie i przyjęcie określonego systemu wartości, ocen, nastawień, postaw oraz indywidualnych oczekiwań,
- nauka adekwatnych do sytuacji relacji emocjonalnych,
- wyrabianie umiejętności reakcji na trudne sytuacje,
- zmiana zachowań i stylu życia.

Metody stosowane w rehabilitacji pedagogicznej i psychologicznej to:

- poradnictwo i wsparcie, także dla rodzin uczestników lub ich opiekunów,
- psychoterapia,
- terapia indywidualna i grupowa,
- socjoterapia,
- zajęcia terapeutyczne.

Wnioski:

Prowadzona w roku sprawozdawczym rehabilitacja pedagogiczna i psychologiczna przyniosła efekty szczególnie w zakresie:

- umiejętności dzielenia się przez uczestników własnymi doświadczeniami,
- poczucia wspólnoty i przynależności do grupy,
- umiejętności właściwego reagowania i radzenia sobie ze stresem,
- pozytywnej samooceny i akceptacji własnej osoby,

- samodzielności uczestników, głównie w zakresie zaradności dotyczącej życia codziennego,
- umiejętnego korzystania z okazywanego uczestnikowi wsparcia.

VI. Trening ekonomiczny

W ramach treningu ekonomicznego uczestnicy otrzymują środki finansowe, które wypłacane są zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulaminem WTZ. Wysokość wypłacanych środków uchwała i zatwierdza każdorazowo Rada Programowa Warsztatów.

Trening ekonomiczny uczestnika prowadzony jest według założeń określonych w Indywidualnym Programie i zawiera ustalone dla każdego uczestnika zadania:

- nauka rozpoznawania nominałów i banknotów,
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania nominałów banknotów,
- wydatkowanie pieniędzy zgodnie z ustalonym planem,
- zdobywanie umiejętności w zakresie siły nabywczej pieniądza,
- nabywanie i doskonalenie umiejętności operowania pieniędzmi (np. robienie zakupów, płacenie rachunków),
- gospodarowanie pieniędzmi czyli planowanie wydatków, oszczędzanie, podejmowanie zobowiązań finansowych.

W ramach prowadzonego treningu ekonomicznego dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna teczka rozliczeń środków finansowych, których podstawą jest faktura, paragon lub oświadczenie uczestnika o celowości wydatkowania środków lub celowości oszczędzania.

W ramach prowadzonego z uczestnikiem treningu ekonomicznego, na bieżąco dokonywano oceny uczestnika pod kątem umiejętności gospodarowania środkami finansowymi.

Wnioski:

Ze względu na utrzymujący się niski stopień umiejętności dotyczących spraw finansowych postanowiono kontynuować założone w indywidualnym programie cele i dążyć do opanowania przez uczestników zaplanowanych umiejętności.

VII. Rada Programowa Warsztatów

Radę Programową Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie zgodnie z regulaminem stanowią następujący pracownicy: kierownik warsztatów, terapeuta pracowni społecznej, terapeuta pracowni technicznej, rehabilitant, psycholog, pedagog.

Przewodniczącym Rady Programowej jest kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie. Posiedzenia Rady Programowej odbywają się zgodnie z obowiązującym regulaminem i każdorazowo dokumentowane są w formie protokołów.

W roku sprawozdawczym Rada Programowa:

- ✓ **odbyła 32 posiedzenia,**
- ✓ **dokonała 54 ocen okresowych,**
- ✓ **dokonała 45 ocen rocznych,**
- ✓ **dokonała 12 ocen kompleksowych,**
- ✓ **zatwierdziła indywidualny program terapeutyczny dla 4 nowych uczestników.**

Reasumując można stwierdzić, że;

- **Rada Programowa pozytywnie oceniła wyniki prowadzonej rehabilitacji i realizację Indywidualnych Programów ocenianych uczestników w ocenie rocznej,**
- **Rada Programowa pozytywnie oceniła wyniki realizacji Indywidualnych Programów w stosunku do 4 uczestników, wobec których dokonano po raz szósty oceny kompleksowej,**
- **Rada Programowa podjęła decyzję o kontynuacji uczestnictwa w warsztatach wskazując na pozytywne rokowania postępów w prowadzonej dalszej rehabilitacji.**

VIII. Współpraca z rodzicami

Ważnym elementem pracy kierownictwa, terapeutów i specjalistów WTZ jest współpraca z rodzicami lub opiekunami uczestników. Rodzice i opiekunowie uczestników bardzo licznie i chętnie przybywają na organizowane spotkania gdzie mają możliwość poznania postępów swojego dziecka/ podopiecznego. Poprzez organizowane na terenie warsztatów spotkania istnieje możliwość wymiany informacji i rozmowy co jednocześnie daje możliwość aktywnego uczestnictwa rodziców/ opiekunów w życiu warsztatu. Wysłuchanie opinii, oczekiwań rodziców i opiekunów w stosunku do funkcjonowania i pracy WTZ daje możliwość wprowadzania zmian w prowadzonej z uczestnikiem terapii.

Formy współpracy z rodzicami/opiekunami to:

- indywidualne kontakty (wizyty w domach uczestników w zależności od potrzeb)
- rozmowy telefoniczne,
- uczestnictwo w imprezach okolicznościowych organizowanych przez warsztaty,
- wycieczki integracyjne,
- spotkania na warsztatach (z kierownikiem WTZ, psychologiem, pedagogiem),

W trakcie spotkań z rodzicami/opiekunami omawiane były:

- cele i zadania Warsztatów,
- oceny efektów rehabilitacji, ogólnej, zawodowej i ruchowej uczestników,
- formy pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów (rodzina z osobą niepełnosprawną, rodzina z problemem alkoholowym),

- doświadczenia i obserwacje w zakresie zmian w zachowaniu i postawach uczestników,
- stymulacje rozwoju osoby niepełnosprawnej przy udziale rodziców/opiekunów,
- pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników,
- możliwości pomocy w rozwiązywaniu codziennych problemów oraz załatwianiu spraw urzędowych,
- udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz o przysługujących im prawach, formy pomocy uczestnikowi i jego rodzinie.

Uogólniając można stwierdzić, że:

- zebrane wnioski odzwierciedlają prowadzoną wobec uczestników Warsztatów terapię oraz treści zawarte w ich indywidualnych programach terapeutycznych
- prowadzona terapia indywidualna jest zgodna z zapotrzebowaniem i oczekiwaniami uczestników oraz ich rodziców i opiekunów.